

BAB TIGA

METODOLOGI KAJIAN

3.0 Pendahuluan.

Bab ini akan menghuraikan tentang metodologi kajian yang merangkumi reka bentuk kajian, sampel kajian, populasi kajian, instrumentasi kajian, pembolehubah-pembolehubah, pentadbiran soal selidik, pengumpulan data dan penganalisisannya.

3.1 Reka Bentuk Kajian.

Kajian ini bertujuan untuk mengetahui tahap kefahaman dan pengambilan pemakanan di kalangan atlet sekolah-sekolah berasrama penuh negeri Perak. Untuk itu kajian jenis tinjauan (survey research) telah digunakan kerana ianya sesuai untuk mengukur dan menilai sikap (Gay, 1987). Pengkaji menggunakan pendekatan kuantitatif melalui satu set soalan soal selidik. Penyelidikan sebegini sesuai untuk kajian untuk menerangkan sesuatu fenomena yang terkini dan bermatlamat untuk menerokai sesuatu perkara yang belum atau kurang dijadikan kajian.

Soal selidik digunakan untuk mendapatkan maklumat berkenaan fakta, kepercayaan dan kehendak subjek. Selain itu kedudukan subjek yang berjauhan antara satu sama lain memerlukan alat kajian yang dapat mengurangkan perbelanjaan, masa dan tenaga untuk pengumpulan data. Soal selidik juga dapat meningkatkan ketepatan dan kebenaran gerak balas terhadap rangsangan soalan yang diberi (Mohd Majid Konting, 1994).

3.2 Lokasi Kajian.

Kajian ini dijalankan di empat buah sekolah menengah berasrama penuh di negeri Perak. Sekolah yang terlibat ialah :-

- 3.2.1 Sekolah Menengah Sains Raja Tun Azlan Shah, Taiping.
- 3.2.1 Sekolah Menengah Sains Teluk Intan, Perak.
- 3.2.3 Sekolah Tuanku Abdul Rahman, Ipoh,
- 3.2.4 Maktab Melayu Kuala Kangsar, Kuala Kangsar.

3.3 Populasi Kajian.

Populasi kajian terdiri daripada atlet-atlet empat buah sekolah menengah berasrama penuh tersebut yang belajar di tingkatan 1, 2 dan 4 sahaja. Hasil kajian menunjukkan jumlah atlet yang terlibat ialah seramai 346 orang. Jumlah populasi mengikut agihan sekolah adalah seperti berikut :-

Jadual 3.1 : Jumlah Populasi Mengikut Sekolah.

Bil.	Nama Sekolah	L	P	Jumlah
1.	Sekolah Menengah Sains Raja Tun Azlan Shah, Taiping.	35	56	91
2.	Sekolah Menengah Sains Teluk Intan.	38	57	95
3.	Maktab Melayu Kuala Kangsar.	85	0	85
4.	Sekolah Tuanku Abdul Rahman, Ipoh.	75	0	75
	Jumlah Keseluruhan	233	113	346

3.4 Sampel Kajian.

Sampel atau subjek kajian adalah terdiri daripada para atlet sekolah menengah berasrama penuh di negeri Perak. Sampel mestilah terlibat dalam sukan dan permainan dan mewakili sekolah sekurang-kurangnya dalam satu acara. Sampel hanya terdiri daripada atlet yang belajar di tingkatan 1, 2 dan 4 dan berumur antara 12 tahun hingga 13 tahun dan 15 tahun hingga 16 tahun. Pemilihan sampel adalah dibuat secara rawak mudah tanpa mengira tahap kecerdasan atlet terbabit.

Kaedah persampelan rawak mudah ini sesuai digunakan kerana tatacara pemilihannya yang mudah, bebas daripada kesilapan pengelasan yang mungkin berlaku, mudah untuk menganalisis data dan mengenalpasti kesilapan yang berlaku.

Pemilihan sampel ini berdasarkan kepada jadual penentuan saiz sampel yang dibuat oleh Krejcie dan Morgan (1970) yang didapati di dalam Sekaran (1992). Formula saiz sampel yang digunakan ialah seperti berikut :-

$$S = \frac{X^2 NP (1 - P)}{d^2 (N-1) + X^2 P (1 - P)},$$

di mana :-

S = saiz sampel yang digunakan,

N = jumlah populasi yang dikaji,

P = kebarangkalian populasi dilihat pada 0.5

d^2 = darjah ketepatan atas jumlah kesilapan yang dapat diterima dalam kebarangkalian populasi P, di mana nilai d adalah 0.05.

X^2 = nilai bagi jadual khi kuasa dua untuk satu darjah kebebasan berkait dengan paras keyakinan yang diingini iaitu 3.841 untuk paras Keyakinan 0.95.

$$S = \frac{(3.841) (346) (0.5) (1 - 0.5)}{(0.0025) (346 - 1) + (3.841) (0.5) (1 - 0.5)}$$

$$S = \frac{(3.841) (346) (0.5) (0.5)}{(0.0025) (345) + (3.841) (0.5) (0.5)}$$

$$S = \frac{332.246}{(0.862) + (0.960)}$$

$$S = \frac{332.246}{1.822}$$

$$S = 182.$$

Berdasarkan jadual tersebut, bagi populasi sebanyak 346, saiz sampel yang diperlukan adalah 182. Agihan mengikut sekolah pula adalah seerti berikut. Bagi mendapatkan jumlah sampel untuk setiap buah sekolah, jumlah peratusan sampel dari jumlah populasi sebenar perlu dicari.

$$\underline{182 \times 100}$$

346

$$= 53 \text{ %}.$$

Dengan itu bilangan sampel untuk setiap sekolah adalah sebanyak 53 peratus daripada bilangan populasinya sendiri. Ianya dapat diterangkan melalui jadual di bawah.

Jadual 3.2 : Taburan Populasi dan Sampel Responden Kajian.

Bil	Nama Sekolah	Bil Populasi		Bil. Sampel		Jumlah
		L	P	L	P	
1	S.M.Sains Raja Tun Azlan Shah.	35	56	18.	30.	48.
2.	S.M.Sains Teluk Intan.	38.	57.	20.	30.	50.
3.	Maktab Melayu Kuala Kangsar.	85.	0	45.	0.	45.
4.	Sek.Tuanku Abdul Rahman.	75.	0	39.	0.	39
		233.	113.	121.	61	182.

3.5 Instrumentasi Kajian.

Di dalam penyelidikan ini, instrumentasi kajian yang digunakan ialah satu set borang soal selidik. Penggunaan instrumen soal selidik ini

adalah sesuai untuk meninjau sikap seseorang, pendapat, persepsi dan penilaian bagi sesuatu hal (Sprinthall, Schmutte dan Sirois, 1991 ; Wiersma, 2000; Johnson dan Christensen, 2000).

Soalan-soalan dalam soal selidik telah dibina berpandukan conyoh soalan yang dihasilkan oleh pengkaji luar negara iaitu Harrison et.al. (1991), Stare.,F.J. dan McWilliams.,M. (1990) dan Dardon.,E, (1978). Melalui hasil kajian Harrison et.al (1991) mengenai pengetahuan dan pengambilan pemakanan di kalangan atlet elit dan bukan elit, penyelidik mendapat panduan bagaimana untuk membentuk soalan-soalan soal selidik bahagian umum (umur, tinggi, berat dan biodata diri), sumber-sumber rujukan untuk untuk pengetahuan, kefahaman mengenai pemakanan dan pengambilan pemakanan. Soal selidik ini terdiri daripada 45 item dan dibahagikan kepada dua bahagian seperti berikut :-

Bahagian 1 : Maklumat Demografi Responden.

Bahagian ini mengandungi 6 item yang meninjau aspek latar belakang responden. Item-item yang dikemukakan ialah jantina, umur, nama sekolah, kumpulan etnik, jenis aktiviti sukan atau permainan yang disertai dan peringkat penglibatan tertinggi yang dicapai oleh atlet tersebut.

Bahagian 2 :

Bahagian ini terbahagi kepada 3 iaitu A, B dan C. bahagian 2A disediakan 9 sumber-sumber yang melibatkan item 7 hingga 15. Ia berkaitan dengan sumber di mana atlet boleh mendapat maklumat mengenai pemakanan. Untuk bahagian ini atlet dikehendaki memilih sumber-sumber utama yang telah memberikannya maklumat tersebut berdasarkan skala berikut :-

- 1 = sumber paling penting.
- 2 = sumber kedua penting.
- 3 = sumber ketiga penting.
- 4 = bukan sumber maklumat.

Bahagian 2B mengandungi soalan-soalan mengenai pemakanan yang bertujuan untuk menguji kefahaman atlet tentang pemakanan dan amalan kesihatan dalam sukan. Soalan bahagian ini bermula dari item 16 hingga 30. 5 skala Likert digunakan untuk mengukur respon atlet :-

- 1 = sangat tidak pasti (stp)
- 2 = kurang pasti (kp)
- 3 = tidak pasti (tp)
- 4 = pasti (p)
- 5 = sangat pasti (sp).

Bagi menjawab bahagian ini responden dikehendaki membulatkan nombor yang sepadan dengan pilihan jawapan mereka. Soalan-soalan bahagian ini dibina berdasarkan kajian dari buku "Lore of Running" (Noakes, T., 1991), "Coaches Guide To Nutrion And Weight Control" (Eisemanp, A., Johnson, J.C., & Benson, J.E., 1990), "The Complete Guide To Food For Sports Performance" (Burke, L. 1002), Nutrion Aid Athletic Performance(Dorden, E. 1978) dan buku Memahami Pemakanan (Suriah Abdul Rahman, 1993).

Bahagian 2C :

Soal selidik bahagian ini mengandungi 15 item mengenai pengambilan pemakanan yang biasa diamalkan oleh atlet. Soalan-soalan bahagian itu berdasarkan sumber artikel oleh Harrison et.al.(1991) dan buku-buku rujukan "Lore of Running", "Coaches Guide To Nutrion And Weight Control", "The Complete Guide To Food For Sports Performance", dan "Nutrion Aid Athletic Performance". Terdapat juga soalan-soalan soal selidik bahagian ini berdasarkan soal selidik yang digunakan oleh Shahrizal Mohd Saderi (1996) dalam kajiannya bertajuk " Amalan Pemakanan di Kalangan Ahli-ahli Sukan Kolej Canselor, Universiti Pertanian Malaysia".

Bahagian 2C bermula dari item 31 hingga item 45, memerlukan responden memberikan jawapan seperti berikut :-

1 = Ya.

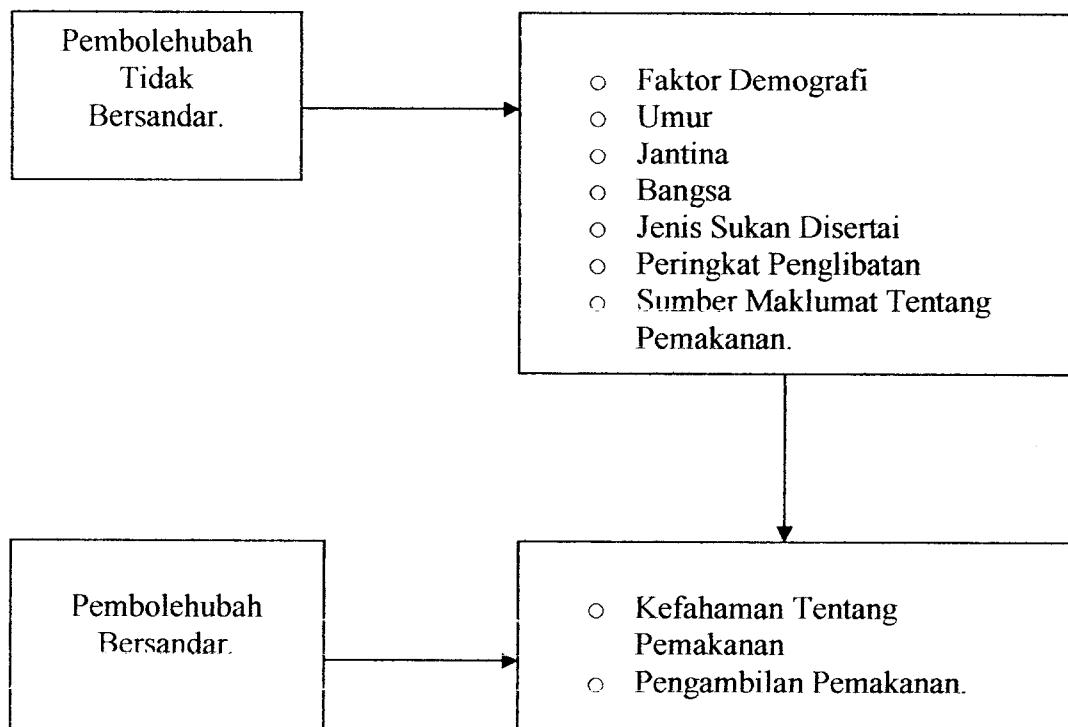
2 = Tidak.

Responden dikehendaki menandakan jawapan secara 1 atau 2 dalam ruangan yang disediakan.

3.6 Kerangka Konseptual.

Pembolehubah utama dalam kajian ini ialah kefahaman dan pengambilan pemakanan sebagai pembolehubah bersandar (DV). Pembolehubah bersandar ini dipengaruhi oleh pembolehubah tidak bersandar (IV) iaitu faktor-faktor demografi seperti umur, jantina, bangsa, jenis sukan yang diwakili, peringkat penglibatan dan sumber utama maklumat semasa tentang pemakanan. Kerangka konseptual dapat diperjelaskan melalui rajah 3.1 berikut :-

Rajah 3.1 : Kerangka Konseptual Yang Menunjukkan Hubungan Di Antara Pembolehubah Bersandar dan Pembolehubah Tidak Bersandar.

3.7 Prosedur Kajian.

Cadangan kajian telah dihantar ke Fakulti Pendidikan Universiti Malaya setelah diperakukan oleh Penyelia. Setelah diluluskan pada 7 April 2004, pengkaji telah memohon kebenaran daripada Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan, Kementerian Pendidikan Malaysia

(EPRD) untuk memperakukan tajuk dan mendapatkan kebenaran untuk menjalankan kajian. Langkah seterusnya ialah pengkaji mendapatkan kebenaran daripada Jabatan Pendidikan Negeri Perak.

Pada pertengahan Julai 2004, pengkaji memulakan kajian dengan pergi sendiri ke sekolah-sekolah yang terlibat. Dengan berbekalkan surat kebenaran dari Kementerian Pendidikan dan Jabatan Pendidikan Negeri Perak, pengkaji memohon kebenaran dari pentadbir sekolah untuk tujuan mendapatkan bilangan populasi bagi menentukan jumlah sampel kajian dan menetapkan tarikh pelaksanaan soal selidik. Setelah dipersetujui tarikh tersebut adalah seperti berikut :-

Jadual 3.3 : Tarikh Pelaksanaan Soal Selidik Kajian.

Bil.	Nama Sekolah	Tarikh Soal Selidik Dijalankan.
1.	S.M.Sains Raja Tun Azlan Shah, Taiping.	28 Julai 2004.
2.	S.M.Sains Teluk Intan.	30 Julai 2004.
3.	Maktab Melayu Kuala Kangsar.	4 Ogos 2004.
4.	Sek. Tuanku Abdul Rahman, Ipoh.	6 Ogos 2004.

Pengkaji sendiri telah mentadbir soal selidik di ke empat-empat buah sekolah tersebut dengan kebenaran pihak sekolah. Sebelum menjawab soal selidik, penerangan ringkas mengenai tatacara, tujuan dan jaminan bahawa segala maklumat yang diberikan adalah rahsia, telah diperincikan kepada sampel kajian. Peruntukan masa selama 40 minit telah diberikan

kepada setiap sampel untuk menjawab soal selidik. Borang soal selidik yang telah disiapkan kemudian dikumpulkan untuk dianalisis.

3.8 Kajian Rintis.

Sebelum kajian sebenar dijalankan, satu kajian rintis dijalankan bagi pemurnian tahap kebolehpercayaan kandungan item soal selidik sebagai alat kajian. Hashim Othman (1989), menjelaskan secara khusus bahawa kajian rintis bertujuan untuk memastikan setiap peralatan yang digunakan dalam soal selidik mempunyai maksud yang jelas dan maklumat lengkap untuk dijadikan bahan kajian. Manakala Borg dan Gall (1983) pula menyatakan bahawa kajian rintis perlu dilaksanakan untuk menentukan kesesuaian model konseptual sesuatu kajian dan mendapatkan maklumat-maklumat tentang keesahan dan kebolehpercayaan instrumen yang digunakan.

Pengkaji telah menjalankan kajian rintis terhadap 30 orang atlet olahraga yang mewakili Sekolah Menengah Sains Raja Tun Azlan Shah, Taiping, ke Kejohanan Olahraga Majlis Sukan Sekolah-Sekolah Daerah Larut, Matang dan Selama, 2004. Seramai 15 atlet lelaki dan 15 atlet perempuan dari sekolah tersebut telah dipilih secara rawak untuk kajian rintis.

Maklumbalas yang diterima telah membantu penyelidik memurnikan item-item yang mempunyai maksud yang kurang jelas dan pembinaan semula struktur ayat yang kurang tepat. Tahap kebolehpercayaan dimensi dan instrumen boleh ditentukan dengan mengenal pasti nilai koefisien kolerasi kebolehpercayaan Alpha (Cronbach Alpha). Nilai Alpha Cronbach yang menghampiri 1 menunjukkan bahawa konsistensi kebolehpercayaan yang tinggi. Menurut Sekaran (1992), kebolehpercayaan yang kurang dari 0.60 adalah lemah, di antara 0.70 hingga 0.79 dianggap boleh diterima manakala yang melebihi 0.80 adalah baik.

Jadual 3.4 di bawah menunjukkan keefisien kebolehpercayaan Cronbach Alpha bagi item-item yang terdapat dalam soal selidik. Analisis kajian ini menggunakan perisian “Statistical Package for the Social Science (SPSS) versi 11.5.

Jadual 3.4 : Keputusan Kajian Rintis.

Bil	Pembolehubah	Nilai Cronbach Alpha
1	Kefahaman Tentang Pemakanan	0.8751
2	Pengambilan Pemakanan	0.9245
	Nilai Alpha Keseluruhan	0.8630

Berdasarkan analisis didapati nilai Cronbach Alpha yang diperolehi adalah di antara 0.8751 hingga 0.9245, manakala nilai Cronbach Alpha keseluruhan mencapai 0.8630. Ini menunjukkan soal selidik ini mempunyai nilai kebolehpercayaan yang baik.

3.9 Analisis Data.

3.9.1 Pemerihalan Data.

Data yang diperolehi daripada responden akan disusun, dikod, diringkaskan dan membuat catatan yang perlu dan bersesuaian. Kemudian data akan dianalisis dengan menggunakan program Statistical Packages for Social Sciences (SPSS) Window Versi 11.5 yang melibatkan statistik diskriptif.

3.9.2 Statistik Diskriptif.

Statistik diskriptif digunakan untuk mendapatkan frekuensi, peratus, jumlah skor, min dan sisihan piawai. Analisis ini digunakan untuk menunjukkan komposisi responden berdasarkan maklumat peribadi iaitu jantina, umur, kumpulan etnik, jenis aktiviti sukan yang disertai dan peringkat penglibatan. Ia juga dapat memaparkan penjelasan mengenai tahap kefahaman dan pengambilan pemakanan dalam sukan di kalangan responden. Data-data yang telah siap dianalisis akan diterangkan dalam bentuk jadual.

3.10 Kesimpulan.

Secara umumnya bab ini telah menerangkan kaedah dan prosedur yang digunakan dalam kajian. Kajian ini akan memberikan maklumat yang dikehendaki dan bersesuaian berdasarkan persoalan, objektif kajian dan hipotesis-hipotesis yang telah dibina. Secara ringkasnya keseluruhan prosedur kajian ini dapat dapat diterangkan melalui rajah 3.2 berikut :-

Rajah 3.2 : Ringkasan Prosedur Kajian.

